

Handling, sin Tro i Gjerning. Det skal derimod siges om den Anden, jeg har tilladt mig at nævne, vor nuværende Finanzminister Andraë, at han viser sin Tro i sine Gjerninger. Jeg skal ogsaa tillade mig at oplæse en enkelt Udtæring af ham. Jeg er overbevist om, siger han i den grundlovgivende Forsamling, at ligesom en dygtig, fristudet og oplyst, men netop derfor, troer jeg ogsaa, en inden Lovens Omraade sikket og uafhængig Embedsstand er det bedste Bærn for Frihedens sande og rette Gjennemførelse, saaledes er ogsaa paa den anden Side en afhængig, for Vilkaarligheder priisgIVEN og derfor ogsaa kun altfor let servil og demoraliseret Embedsstand det farligste Vaaben, man kan give Regjeringen ihænde, for derved at beskæmpe og undergrave Folkefriheden. Han indrømmer med Hensyn til denne Sag, „at der kan være enkelte høiere staaende Statsembedsmænd, hvis Forskyttelse og Assættelse maa være aldeles overladt til Regjeringens egen Raadighed; men det er en overilet Slutning og uforaarligt deraf at slutte, at alle Poster skulde være lige Vilkaarlighed undergivne. Indvendingen hentes fra en aldeles falsk Opfattelse af den moderne Stats Natur, der antages at medføre Nødvendigheden af, at Regjeringen gives denne fuldkommen vilkaarlige Raadighed over Embedsstanden. Denne Opfattelse hviler sikket paa et falsk Grundlag. Jeg kan ikke undlade at nævne dens Kilde. Det er i Frankrig, i Jacobinerklubben i Paris, at man først ikke blot har fordriet denne Magt for Regjeringen, men igjennem Terrorismen bragt den til Anvendelse. En stor og mægtig Mand har betjent sig af dette Redskab til sin høieste Interesses Gjennemførelse. Napoleon benyttede sig af den Magt, som laa deri, og igjennem den franske Indflydelse er den samme Institution siden trængt ind i Tydskland, navnlig i Rhinforbundet, som dengang var undergivet det franske Herredømme. Endelig maa jeg ogsaa, med Hensyn til hvad jeg før sagde, at denne Mand havde vist sin Tro i sine Gjerninger, bemærke, at jeg herved sigtede til, at han, som vedkendte sig saa humane Principer, ifølge den samme Humanitet har i et høitbetruet Embede indsat en Mand, som han dog visse selv maa erkjende, at hans

politiske Ansættelser ere meget afvigende fra. Utsaa, medens den forrige Minister ikke blev sine Udtalelser tro, saa er denne Minister bleven sine Udtalelser tro; og derfor sagde jeg, at han i den Henseende havde vist sin Tro i sine Gjerninger. Naar hans gode Genius ogsaa bragte ham til at opfordre Forsamlingen til ikke at gaae ind paa dette Forslag, saa var det, ligesom han anede, at han i Fremtiden skulde blive Gjenstand for et Misbrug af denne Bestemmelse, og derved komme til at yandre ustadigt omkring og blive berøvet sin Embedsstilling. Ogsaa var der en Minoritet i den grundlovgivende Rigsforsamling, som foreslog, at man her i Danmark, ligesom i Sverrig og Norge, ved en særegen Paragraph skulde bestemme, hvilke høiere Embedsstillinger, der kunde medføre Assættelighed uden Lov og Dom, for derved at værne om de andre; thi saaledes er det bestemt i den svenske Grundlov af 6te Juli 1809 og i den norske Grundlov af 17de Mai 1814. I begge disse Grundlove fastsattes undtagelsesviis de høiere stillet Embedsmænd, som kunne assættes, men Reglen er, at Embedsmænd ikke kunne assættes. Naar jeg siger, at det staaer i den norske Grundlov, at de kunne assættes, saa maa bemærkes, at man ikke har læst Grundloven saaledes i Norge, som man har læst Grundloven i Danmark; thi her har Regjeringen udtømt enhver Mulighed, som var stillet i Udsigt som et Regjeringsprivilegium; men i Norge har man ingenlunde læst den saaledes. Naar det hedder, at disse Embedsmænd kunne assættes, have vi ikke et eneste Exempel efter 40 Aars Erfaring paa, at noget Saa-dant er skeet. Det hedder i den norske Grundlov — i den svenske ere alle Geistlige uassættelige uden ved Dom — at Biskopperne kunne assættes; men vi kunne nævne flere Exempler paa Biskopper: Riddervold, Arup og von der Lippe, som Alle med stor Frimodighed have udtalt sig imod Regjeringens Foranstaltninger, baade før de vare Biskopper og efter at de vare blevene Biskopper; men man har aldrig seet, at Regjeringen har søgt at krumme et eneste Haar paa deres Hoveder. Jeg vil ogsaa, medens jeg taler om Norge, minde om, i hvilket Forhold Embedsstanden der i Stortinget